

Workshop 06

Toetsen van taalvaardigheid: hoe gebruik ik toetsen om de taalontwikkeling van kinderen goed te volgen?

Door: Els Pirard, Xios Hogeschool, Limburg

Deze workshop werd gegeven door André de Jong, medewerker van CITO. De CITO-toetsen worden in vele Nederlandse basisscholen gebruikt om het taalniveau van leerlingen te achterhalen. André de Jong gaf meer uitleg over het doel van deze toetsen, over de verschillende toetsen en over het belang en de werking van een leerlingvolgsysteem.

Vooreerst schetste meneer de Jong een beeld van toetsen. Toetsen, of informatie verzamelen over het leerproces, is heel nuttig. Het geeft een beeld van het niveau van een leerling. De leerkracht komt te weten of een leerling begeleiding nodig heeft in het leerproces en kan bepalen of de vooruitgang voldoende is. Bovendien worden toetsen gebruikt om het leerproces te rapporteren aan leerling en ouders.

Een leerkracht kan kiezen voor verschillende toetsen. Wanneer een leerkracht kiest voor dagelijkse evaluatie kan hij door te observeren, te overhoren of vragen te stellen de vooruitgang van een leerling goed opvolgen. Door de lesstof te evalueren kan de leraar achterhalen of bepaalde lesstof door een leerling begrepen is. Deze evaluatie kan gebeuren met een methodetoets of met een zelfgemaakte toets. Deze twee types zijn interne toetsen. Een leerkracht kan ook kiezen voor externe toetsen. Deze toetsen hebben heel wat voordelen. Een externe toets is betrouwbaar, wordt objectief bekeken en volgt de ontwikkeling van de leerling in de tijd.

Daarna ging André de Jong dieper in op het leerlingvolgsysteem. Dit is een handig hulpmiddel voor de leerkracht om de voortgang van alle leerlingen te bewaken. Het leerlingvolgsysteem is methodeonafhankelijk, kent dezelfde werkwijze voor alle toetsen en biedt betrouwbare toetsen en toetsen op maat aan. Met het leerlingvolgsysteem kunnen we de vooruitgang van leerlingen vaststellen, vaststellen wie extra hulp nodig heeft en vaststellen of het onderwijs anders moet.

De werking van een leerlingvolgsysteem is voor ons niet heel duidelijk. Meneer de Jong gaf ons voorbeelden met vaardigheidsschalen, normgroepen, enz. Wij, Vlaamse studenten, hebben weinig ervaring met deze werkwijze. Het was voor ons dus heel interessant om hier dieper op in te gaan. Om deze manier van werken uit te testen kregen we een opdracht. We moesten een dictee verbeteren door gebruik te maken van schalen, te vergelijken met andere leerlingen, door een analyseformulier in te vullen... Na deze oefening stelden we ons veel vragen over het nut van deze evaluatie.

We betreuren het dat in deze workshop een eenzijdige benadering, namelijk die van Nederland, aan bod kwam. André de Jong gaf veel praktijkvoorbeelden, maar haalde enkel voorbeelden uit Nederland aan. We bleven dus wat op onze honger zitten. Bij deze is het nut van uitwisselingen nogmaals bewezen!